

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ára: 10 fillér.

DEBRECENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 21.) 1940 OKTÓBER 22. KEDD

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. ÉVFOLYAM, 241. SZÁM

A tengelyhatalmak határozott lépésekkel haladnak a végső győzelem felé

Eden a Közele-Keleten próbálja szítani a háborús tüzet -- Román vélemény szerint addig nem kerül sor a petróleumvidék bombázására, míg az angol követ Bukarestben van -- A Duce újabb szemléje a Karsztban -- Németország nem küldött ultimátumot Görögországnak -- Eredményes német légitámadások Angol városok ellen

Súlyos gazdasági válság Romániában

Róma október 21. (NST.) Mussolini vasárnap megsejmelte a keleti-határ mentén álló VIII. hadsereget, amelynek a bergamói herceg a parancsnoka.

A Duce hárommotoros repülőgépen érkezett a Karszt-vidéken fekvő Ronchi dei Legionari városkába és innen indult gyorsmotoroskocsin a Karszt-vidék különböző pontjaira. Vele volt Pavolini népevelésügyi miniszter, Soddu tábornok, hadügyi államtitkár és Starace, a fasiszta milícia vezérkari főnöke is.

A Karszt-vidéken végzett szemleút során

a Duce megtekintette a keleti határon álló VIII. hadsereg minden hadosztályát,

majd díszszemlén vett részt, amelyet éleslövészet követett. A gyakorlat során a tüzéség és gyalogság támadást intézett megerősített erődítmények ellen. A Duce a falvakban jutalmat osztott szét a többgyermekes anyák között.

Eden Transjordániában

Amszterdam, október 21. A Renter Iroda jelentése szerint Eden hadügyminiszter időközben Jeruzsálemen át Transjordániába érkezett. A hadügyminisztert Wavell tábornok, a középkeleti brit haderő főparancsnoka kísérte. Eden utazása alatt meglátogatta Abdulláht, Transjordánia emíréjét.

London, október 21. (NST.) A sajtóhangokról arra lehet következtetni, hogy

az angolok a francia fenható-ság alatt levő Szíria ellen terveznek támadást.

A legvilágosabban a „Daily Sketch” vezércikke fejezi ki ezt a gondolatot

„Kezünk között engedjük át a francia hadihajókat, — írja az angol lap — amelyek Dakart elérték s ez a tény olyan eredménnyel járt, amire — bármit is beszélnek ezzel kapcsolatban — nem kívánhatunk magunknak szerencsét. Azt akarjuk-e, hogy Szíria, ez a létfontosságú francia mandátumterület hasonlóképpen kicsússzon kezünk közül?”

Rendkívül súlyos a közkeleti helyzet

Róma, október 21. (MTL) Mértékadó olasz körökben Eden angol hadügyminiszter közkeleti útjával kapcsolatban a következő megjegyzéseket tesszük:

1. Eden útja világosan mutatja,

hogy az angolok a közkeleti helyzetet rendkívül súlyosnak tartják.

2. Az olasz nép változatlan rokonszenvvel tekint Egyiptom népére, amely továbbra is ellentáll az Olaszország elleni háborúba lépés érdekében reá gyakorolt angol nyomásnak. Olaszország megújítja azt a kijelentését, hogy nem akar Egyiptom ellen küzdeni, hanem csakis azok ellen, akik Egyiptomot katonai támaszponttá építették ki Olaszország ellen.

3. Eden közkeleti útjának célja nyilvánvalóan az, hogy meg erősítse Anglia tekintélyét olyan közkeleti országokban, amelyek még nem határozták meg végleges politikájukat. Ezeknek az államoknak józan és egészséges része bizonyára fel fogja ismerni azt, hogy Eden milyen veszélybe akarja sodorni őket.

4. A valóság már mindenki előtt kézzel fogható, hogy a tengelyhatalmak határozott lépésekkel haladnak a végső győzelem felé. A Földközi tenger vidékén az olasz haderő már súlyos csapásokat mért Angliára és a jövőben még súlyosabb csapásokat fognak reá mérni.

Az USA hajóhada készenlétben

Newyork, október 21. (Német TL.) Knox tengerészeti miniszter üzenetet küldött az USA-hajóhadnak, hogy tartsa magát készenlétben e komoly időkben. A tengerészeti miniszter megállapítja, hogy Európában, Ázsiában és Afrikában világszerte előlökkel viselnek háborút, és ezáltal veszélyben van a demokrácia és a szabadkereskedelem.

London, október 21. (NST.) Az angol rádió jelentése szerint Anglia és az Egyesült Államok között újabb megállapodás jött létre flottatámogatás átengedése ügyében. Elsősorban a Gauadeloupe szigetétől északra fekvő Kis-Antillák sziget-csoportjának egyik szigetét, Antigua-t engedik át az Egyesült Államoknak flottabázis céljaira.

Elrendelték Bukarest elsötétítését

Bukarest, október 21. Mihály király és Heléna anyakirálynő tegnap kihallgatáson fogadták Hansen és Speidel német tábornokokat, a Romániában tartózkodó katonai misszió parancsnokait, törzskarukkal együtt.

Tegnapról kezdve további intézkedésig elrendelték Bukarest első-

tétítését. Éjjel 12 órakor az összes utcalámpákat leoltják; a gépkocsik csak kék és sárga fényvel közlekedhetnek. A légikikötők riadóvilágításra állítandók be. A villamosok csak éjfélig közlekednek.

A rendelkezés ellen vétők hadbíróság elé kerülnek.

A belgrádi „Vreme” értesítése szerint Hoare bukaresti angol követ nem vesz részt az angol diplomaták isztanbuli megbeszélésén, mert egyelőre nem akarják a helyzetet még jobban kiélezni. Román vélemény szerint addig,

amíg Bukarestben angol követ van, nem kerülhet sor a román petróleumvidék bombázására; a szükséges óvintézkedéseket mindazonáltal már megtették. Bukarest házainak ablakait teljesen elsötétítették.

Marinescu és Benjin tábornokokat, valamint Zecin ezredest és két eszdőrőrnagyot,

akik eddig kényszerlakhelyen tartózkodtak, tegnap letartóztatták.

Előre megfontolt sorozatos gyilkosságok elkövetésével vádolják őket.

A vasárnap elrendelte, hogy új tagot csak két régi tag ajánlatára lehet felvenni s akkor is az előkészítő szervezetekbe.

Antonescu tábornok, ismertette Románia súlyos gazdasági válságát, megállapította, hogy az ország gazdasági vezetése ingadozó, zűrzavaros s hanyag volt;

könnyelműen megengedték a zsidóság és az idegenek terjeszkedését az áruzsorát;

megengedték, hogy a Vöröskereszt cégére alatt külföldre élelmiszereket küldjenek, felfelve belföldön az árakat; a gazdasági válságot még súlyosabbá tette a rossz mezőgazdasági év; a piacról eltűnt a zsír, a szappan, a bab, amit a zsidók nagymennyiségben vásároltak össze és a vasút hónapokon keresztül ok nélkül mozdosítás alatt állott.

Zsidó orvos nem lehet kamarai tag Romániában

A német és román kormány meg egyezett az északdobrudzsi 45 ezer és délbukovinai 35 ezer német Németországba való visszatelepítése ügyében. A délbudrudzsi németek Bulgárián keresztül hajón, a bukovinaiakat pedig Lengyelországon keresztül vonaton telepítik haza.

A román orvosi kamara elrendelte, hogy zsidó orvos tagja nem lehet.

A keresztény orvosok csak kivételes és sürgős esetekben

gyógyíthatnak zsidókat;

kikeresztelkedett zsidóorvosok vagy orvosnők kizárólag zsidó betegeket kezelhetnek. A zsidó orvos köteles „zsidó orvos” felírást jelvényt viselni és cégétábláján is feltüntetendő zsidó volta. Az üdülőhelyeken és gyógyhelyeken zsidó orvosok nem folytathatnak orvosi gyakorlatot.

Orvosi konzíliumon zsidó orvos keresztény orvossal nem vehet részt.

Zsidó orvosok receptjein rajta kell lenni az orvosi kamara „zsidó orvos” pecsétjének. Zsidó orvosok tudományos folyóiratban nem írhatnak.

Bukarest, október 21. (TP.) A nemzetvédelmi minisztériumot felhatalmazták, hogy a hadsereg élelmiszer-, lőszer- és takarmányellátása költségeinek fedezésére a Nemzeti Szövetkezeti Központnál 900 millió lej kölcsönt vegyen fel.

Belgrád, október 21. (Német TL.) Sir Ronald Cambel, Anglia belgrádi követe vasárnap az Orient expresssel Isztanbulba utazott.

Sztalin nem tárgyal a törökökkel

Moszkva, október 21. A Szovjet-ország Távirati Iroda jeleint hivatatosan: Az United Press amerikai hírszolgálati iroda hivatkozva isztanbuli levelezőjére azt a hírt közölte, hogy Akai, Törökország moszkvai nagykövete október 18-án bizalmas beszélgetést folytatott Sztalinnal. A Szovjetország Távirati Irodát felhatalmazták annak megállapítására, hogy az United Press jelentése nem felel meg a valóságnak.

Disszemle a mikádó előtt

Tokió, október 21. Német TL.) yokohamai tengerészen megtartott legutóbbi hajóhadszemle után hétfőn reggel a kora hajnali órákban Tokióban katonai díszszemle folyt le a császár jelenlétében. A kora reggeli óráktól kezdve mintegy 50.000 különböző fegyvernemhez tartozó katona vonult fel Asaka herceg tábornok vezetésével a yoyogi díszterren.

Felrobbantották a burmai ut hidját

Tokió, október 21. (Német TL.) Japán tengerészeti repülőgépek vasárnap másodízben hajtottak végre bombatámadást a burmai út ellen. A repülők feladata elsősorban a fontos hidak felrobbantása volt. A repülőgépek ezenkívül több teherszálló-karavánt megtámadtak, szét szórták, vagy tönkretették.

Hagyományos ünnepi keretek között tartották meg a Tisza István tudományegyetem tanévnyitó ünnepélyét

Dr. Hüttl Tivadar lelépő rektor részletesen beszámolt az egyetem múlt tanévi működéséről — Dr. Mitrovics Gyula rektori székfoglalója a neveléstudományról

A debreceni Tisza István Tudományegyetem hétfőn délelőtt tradicionális pompával tartotta meg tanévnyitó és tanácsbeiktató ünnepélyét. Ez az ünnep egyrésztől boldog örvendezéssel töltötte el az egyetem vezetőit, professzorait és tanítványait, de nem feledtette annak a fájalmát sem, hogy az egyetem éppen most a területi nagybodás idején veszített ép-ségéből, tökéletesen kiépített voltából.

Az egyetem ősi szokásához híven délelőtt közös tanévnyitó istentiszteleten vett részt az egyetem tanácsával az élen a professzori kar és az ifjuság. Délelőtt fél 10 órakor kezdődött a tanévnyitó istentisztelet a Nagytemplomban, ahol dr. Kőlcsey Sándor polgármesterrel az élen, a város több közéleti vezetője, intézetek fejei is megjelentek, hogy együtt ünnepeljenek a város szívéhez oly közelálló egyetemmel.

Vasady Béla imája

Dr. Vasady Béla hittudományi professzor hirdette az ígét, s beszédében intette a gyülekezetet, hogy hagyjunk fel a felekezeti kishitűséggel, érdekkereséssel, jól felfogott, bölcs, jóságos és nemeslelkű Kormányzónaként. Könyörgünk Hozzád, hadd láthasson Ő nemzetével együtt még az eddigiekénél is szebb napokat, beszédesebb csodákat és meggazdagítottabb lehetőségeket. Hálát adunk Neked ezért az ősi civitásért, melynek segítő készségét, támogató szeretetét sohasem nélkülöztük, amikor kollégiumunk, majd pedig az abból klnött universitásunk léteért és virágzásáért kellett küzdenünk.

Évnyitó ünnepély a központi egyetemen

Délben fél 12 órakor kezdődött az egyetem tanévnyitó és tanácsbeiktató ünnepélye a központi egyetem aulájában. Előkelő és rendkívül nagyszámú közönség gyűlt össze erre a bensőséges ünnepi aktusra. Ott voltak a társegyetemek képviselői is. A város köz és társadalmi életének tagjai közül ott láttuk vitéz Kiskéry Sándor tábornokot, a hadtestparancsnok képviselőjében, Lossonczy István főispánt,

dr. Kőlcsey Sándor polgármestert, Rásó István alispánt, vitéz Berényi István ny. tábornok, vitézi székkapitányt, továbbá Baja Mihály lelképásztort a református egyház képviselőjét, dr. Kiss József tankerületi főigazgatót, dr. Györy György főügyészt és dr. Mező Sándor ügyészeti elnökkel az élen az ügyészi és bírói kar több előkelő tagját. Számos tanintézet, közintézmény és egyesület illusztris vezetői és no-

tabilitásai is megjelentek az ünnepségen. Természetesen ott volt szinte a teljes egyetemi professzori kar és igen sokan a fiatalság közül is.

A Himnuszot énekelte el bevezetőül a Kollégiumi Kántus, majd dr. Hüttl Tivadar lelépő rektor lebilincselően élvezetes összefoglalást adott az elmúlt tanév eseményeiről, sikereiről.

Dr. Hüttl Tivadar lelépő rektor értékes és tanulságos beszámolója

— Nehéz időkben egymásra tornyosuló világpolitikai események közepette, de a jobb magyar sorsba vetett hittel és elszánt akarattal kezdjük meg az elmúlt tanévet, — mondotta — tudatában annak, hogy a debreceni egyetem a nemzet szellemi tökéjének akkor még egyik végvára volt, s így minden cselekedetéről és szaváról tu-

mult tanesztendő alatt is éreztük azokat a nehézségeket, amelyeknek szenvedő alanyai voltunk, s amelyekkel a mai rombolás korszakában minden építő munka szembe nézni kénytelen. Belátással a magasabb nemzeti érdekek iránt, sok mindentől le kellett mondani és szűkebbreszabott anyagi lehetőségek keretein belül kellett

Buray sorsjegy

Kapható Debrecen, Kossuth-u. 8

domást szereztek a közeli határon túl élők is, egyetemünk a fokozottabb felelősség érdekében, minden megnyilatkozásában arra törekedett, hogy ezekből erőt, támogatást, útmutatást nyerhessenek jövőjükre nézve megszállott területen élő véreink is.

Kétségtelenül igaz, sőt helyes is, hogy egyetemünk működését politikai irányzatok nem befolyásolhatják. Az egyetemek sokkal tisztultabb szellemi magasságok előérésére töreksenek, sokkal eszményibb célok megközelítéséért küzdenek, semhogy ezeket minduntalan váltakozó politikai hullámzásoknak szabadna kitenni. A mai páratlan méretű háború és az ezzel járó átalakulások azonban mégis kihatással voltak egyetemünk életére, főképpen azon megpróbáltatások révén, amelyek gazdasági téren országunkra neheztedek. Bár az elmúlt tanévben csupán csendes szemléltői voltunk a velünk baráti viszonyban álló két hatalmas nemzet élet-halál küzdelmének és tevékenységünk — kívánságunknak megfelelően — elsősorban arra szorított, hogy érett önmegtartóztatással megakadályoztuk azt, miszerint a háború még szélesebb mederbe terelődjék, mégis az el-

munkánkat végeznünk abban a reményben, hogy talán még nincsen olyan mesze az idő, amely a magyar sorsot jobbra fordítja.

Ezután kegyelettel emlékezett meg a lelépő rektor az egyetemet ért csapásokról, így Darkó Jenő, Csikesz Sándor és Thegze Gyula professzorok elhunytáról, továbbá Preisz Hugó és Eiselsberg Antal disz doktorok valamint dr. Ambrus József magántanár haláláról.

Beszámolt az egyetemi professzorokat ért kitüntetésekéről, megemlítette dr. Orsós János Imre és dr. Csilléry András professzorokká történt kinevezését, szólt az egyetemi ünnepélyekről, majd így folytatta beszédét:

— Beszámolómban őszinte elismeréssel kell megemlékeznem egyetemünk ifjuságának szorgalmáról és komoly tanulási igyekezetéről is. A súlyos időkhoz méltóan öntudatos fegyelmességével nemcsak megkönnyítette munkánkat, hanem a hazafias érzés ápolásával, ünnepélyek rendezésével ebben jelentős mértékben segítségünkre is volt. Kárpátaljai hallgatóink érdekében élénk tevékenységet fejtett ki dr. Kovács Andor tanártársunk vezetésével működő kisebbségjogi intézet is.

Felemlítette ezután azokat a pénzületi és anyagi támogatásokat is, amelyekkel az az egyetem diákjelölti intézményei gyarapodtak. Megemlítette azt is a lelépő rektor beszámolójában, hogy a Szent Anna-utca 9. szám alatt az elmúlt év folyamán 47 ágyas Bocskai internátus nyílt meg.

ismertette az egyetemi hallgatóság létszámát is és pontos statisztikát adott a felavatott doktorokról. Majd megemlítette hogy az egyetem könyvtára az elmúlt esztendőben 61.294 kötettel gyarapodván, elérte a 350 ezer kötetet. Sajnálattal említette meg beszédében a rektor, hogy az idén a Nyári Egyetem tartásától felsőbb rendeltre el kellett tekinteni. Majd végül kiemelte a beszámoló dr. Hankiss János, dr. Went István, dr. Milleker Rezső és dr. Kovács Andor professzorok külföldi szereplését.

Beszédének befejező részében a következőket mondotta:

— Őszinte köszönetemet nyilvánítom a rektori hivatal tisztviselőinek, akik közül különösen dr. Kiss Zsigmond egyetemi tanácsos úr minden munkámban a leghatásosabban támogattott és jórészt neki köszönhetem, hogy az egyetem kormányzatában fennakadás nem következett be.

Dr. Hüttl Tivadar rektor és tanácsa ezután átadja helyét és a tisztséggel járó jelvényeket az új egyetemi rektornak és tanácsnak. Hüttl Tivadar meleg szavakkal köszöntötte rektori méltóságában utódát azzal a hő kívánsággal, hogy Mitrovics Gyula rektori működéséhez is fűződjék egy clyan nagy nemzeti örömtérv. mint amilyen az ő rektorságának utolsó napjaiban bekövetkezett.

Dr. Mitrovics Gyula rektori bevéde és székfoglalója

Dr. Mitrovics Gyula rektor székfoglaló beszédében a szokásához híven, megemlékezett az egyetem alapítójáról, Ferenc Józseféről és névadójáról, gróf Tisza Istvánról. Többek közt ezeket mondotta:

— Ez a névadás nem véletlen formája egyetemünk tiszteltnyilvánításának, nagy martirunk halhatatlan szelleme előtt. Az ő történelmi alakja korai fiúságától fényes pályája zenitjéig, bensőleg összeforrott Debrecennel és egyetemünkkel is. Mikor a megállapodások téves értelmezésével arról volt szó, hogy a negyedik fakultásunk

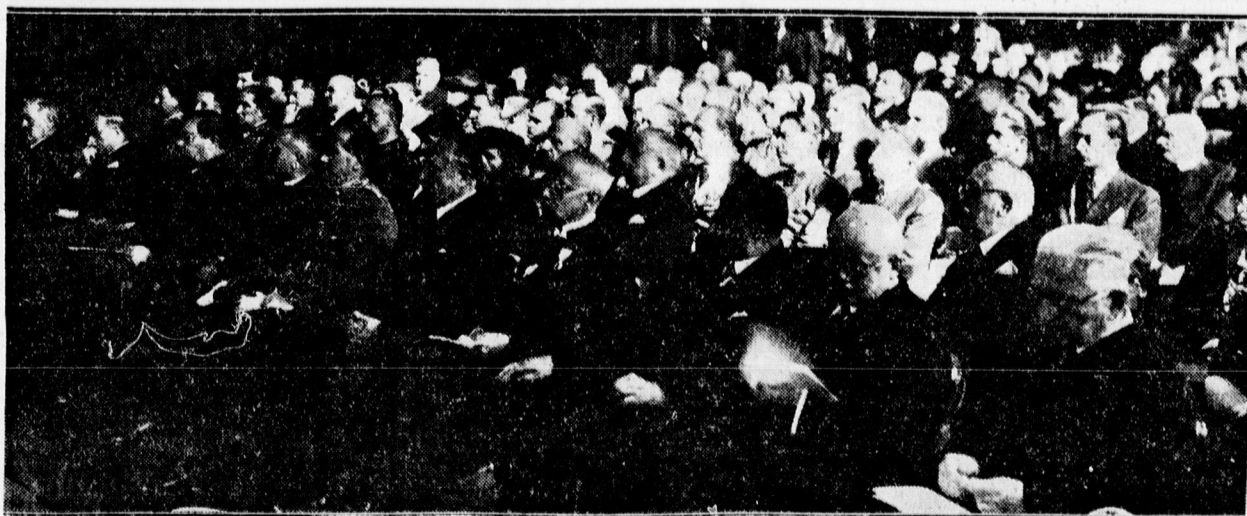
„Gyógytorna“

szakorvosi felügyelet mellett.
SZENTENDREY OLGA
okl. mozdulatművészeti tanárnő
iskolájában a Vattay táncintézetben, Kossuth-utca 11. sz.
Természetes foglalkozás.

az orvosi helyett a természettudományi lesz az akkori kolozsvári egyetem mintájára, ő vezette a tárgyalást helyes újtára azzal, hogy a természettudományok megfelelő tanításán túl egyetemünk az orvosi kart sem nélkülözheti. A Tisza István nagy egyénisége fogta fel tehát a kezét, mely egyetemünk megalapozásánál a szokásos és törvényszerű működési kör megszületésének a tervével foglalkozott. Az ő szelleme előtti hódolatunk bizonyára azt kívánja ma is mitőlünk, hogy egyetemünk életszerveinek csonkítatlan épisége és fejlődése mellett minden lehető, törvényes eszközt lojálisan felhasználjunk. Az ő szelleme az alföldi magyarság, a kálvínista magyarság szelleme is és ennek a magyarságnak is érdeke az, ami más tájegységek magyarságának érdeke.

A rektor ezután székfoglaló értekezését olvasta fel. Bölcs meglátással, alapos tudással és ékes tollal írta meg „Neveléstudomány és nevelés“ című tudományos értekezését. Ebben kifejtette, hogy a neveléstudománynak gyakorlati szempontokból is nagy haszna van, mert az egyes tudományok nevelői jelentőségének a megalapításával és szerepével az illető szaktudományok nem foglalkoznak, mivel egészen más a feladatuk. De nem foglalkoz-

Posztót és szövöetet
vásároljon
MIKÓNÁL PIAC-UTCA 4. SZ.
Nagytemplom mellett

Előkelőségek az egyetem évnyitó közgyűlésén

HUNGÁRIA

Filmszínház

Ma utoljára a szellemes, kedves mulatságos:

BEL AMI

Willy Forst főszereplésével.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

VILÁGHÍRADÓ!

Holnap: A HÁROM KADETT!

Csodás melleket
varazsol melltartóival
és princess füzüvel a
Goldstein Karolin
ceg, Miklós-utca 5.

A Női Felsőkereskedelmi Iskola vasárnap megismételte nagyszerű ünnepélyét a visszatért Erdély megsegítésére

Vasárnapi számunkban beszámoltunk már arról, hogy a Női Felsőkereskedelmi iskola nagyszerű ünnepélyt tartott a Kollégium dísztermében a visszatért Erdély megsegítésére. Ismertettük a műsort és dr. Szalaesi Rácz Imre megnyitó beszédét. Debrecen város felkarolta a Női Felsőkereskedelmi iskola növendékeinek buzdó igyekezetét és nagyszámban jelentek meg a vasárnapi ünnepélyen is érdeklődők, hogy ezáltal is szolgálják a nemes célt. A szombatinál is nagyobb sikert aratott Szalaesi Rácz Imre megnyitó beszéde. A műsorszámok között leginkább Payer Magda IV. évfolyamos énekesnőjét kell különösebben kiemelni, melyet a közönség megismételtetett. Meg kell emlékeznünk arról is, hogy a nagyszerű ünnepély megrendezése Say Magda és Kiss Irén érdeme. Kívánjuk, hogy a női kereskedelmisták újtörő hazafias megmozdulása többektől követésre találjon és ezáltal Debrecen városa méltóan vegye ki részét a Főmél-tósági Asszony „Erdélyért” akciójában.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

A Szárnyaskerék egyesület kugliversenyt záró vacsorája

Szombaton este zárult le a Szárnyaskerék egyesület többnapos kugliversenye. A díjakat a rendező Szárnyaskerék egyesület kedélyes vacsora keretében osztotta ki. A díjkiosztó vacsorán megjelentek: Baskay Ferenc pénzügyig helyettes, Harsányi Alfréd titkár, Schmill Mihály, Papp Imre és Kántor József ref. vallásosztályi lelkészek, Ormós Lajos, Szalay Váry Gábor, Ráthonyi Lajos, Molnár János, Nagy Lajos és Nagy József igazgató-tanítók, Csonka István irodafőigazgató és még számos egyesületi vezető férfi.

Molnár József, a Szárnyaskerék agilis elnöke üdvözölte a vacsorán megjelenteket, majd kiosztotta a díjakat. Az egyéni versenyben első lett Kiss Elek 86 ponttal, második Kecskés István 83 ponttal, harmadik Legoza Gergely 82 ponttal, valamennyien a Vasutas Szárnyaskerék Egyesület tekéző sport-csapatának tagjai. A csapatversenyben a vándordíjat 659 pontszámmal a Szárnyaskerék csapata nyerte, második helyezést 453 pontszámmal a Pénzügyi tisztviselők, harmadik 386 pontszámmal az Igazságügyi tisztviselők, negyedik 282 pontszámmal a Ref. Tanítók tekéző csapata.

Baskay Ferenc pénzügyig. helyettes, Ormós Lajos igazg. tanító, Papp Imre vallásosztályi lelkész, Molnár János igazgató-tanító beszéde után felavatták a Szárnyaskerék tekéző csapata által két héttel előbb nyert vándordíjat, egy ezüst serleget. A díj a Pénzügyi Tisztviselő Egyesület vándordíja. A felaválás során beszédet mondtak Csonka István és Káldy Zsigmond. A beszédek után Káldy Zsigmond szobor-szobor magyar nótákat énekelt, majd utána Papp Imre és Kádár István is énekelt.

A nóták elhangzása után a kedves társaság Szláma Janosi zenekarának vig hangja mellett táncra perdült és záróráig maradt együtt. A kütön magyaros vacsora Erdődy Károly konyháját díszítette. 6. a.

Irógép eladás, csere, vétel.
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

Négyezer pengő értékű ruhaneműt loptak Nóth Antal karnagy özvegyétől

Hétfőn délelőtt özvegy Nóth Antalné, a nemrégiben elhunyt debreceni neves karnagy özvegye jelentést tett a debreceni rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki vasárnap éjszaka betört lakásába és onnan nagyjértékű ruhaneműket lopott el.

A feljelentés szerint a betörő kifeszítette özvegy Nóth Antalné Baranyi-utca 16. szám alatti lakása éléskamrájának

szunyoghálóval borított ablakát, majd bemászott a lakásba. Itt összeszedett minden elmozdítható dolgot, s a többi között „clemt” egy értékes perzsabundát is. A kár összesen négyezer pengő.

A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő betörő kézrekerítésére.

Szívszélhűtésben meghalt a villamoson egy bellegelő asszony

Megrendítő haláleset történt vasárnap délután az egyik debreceni villamosvonalon. Három óra tájban a Hatvan-után közlekedő villamos utasai a reáliskolai megálló után arra lettek figyelmesek, hogy egy középkorú, egyszerű asszony ajultan lezuhan a villamosülésről.

A villamosvezető azonnal megállította a kocsit, s az utasok a szerencsétlen asszony segítségére siettek. Valaki telefonált a mentőállomásra, ahonnan pillanatok alatt helyszínre érkezett egy mentőautó. A mentőorvos sem tudott azonban már segíteni

az asszonyon, mert azt, — mint a tüzetesebb vizsgálat megállapította, — szívszélhűdés érte és meghalt.

Megállapítást nyert, hogy a tragikus véget ért asszonyt Szathmári Józsefnének hívják s a Bellegelő 484. szám alatt lakik. Az esetről jelentést tettek a debreceni ügyészségnek, majd kiszállították Szathmári Józsefné holttestét a törvénytörési bontani intézetbe, hogy boncolással állapítsák meg, hogy mi okozta az egybéként egészségesnek látszó, 47 éves asszony hirtelen halálát.

Huszonhét pályázat érkezett a II. számú gazdasági népiskola tanteremépítésére

A II. számú gazdasági népiskola tanteremépítésére kiírt pályázatra beérkezett ajánlatokat hétfőn délelőtt bontották fel dr. Balogh Sándor th. főjegyző, kultúrta-nácsnok és Kalenda Lőránt műszaki tanácsos jelenlétében. A pályázatra összesen huszonhét ajánlat érkezett be. Az egyes munkákra a következő vállalkozók tettek ajánlatot: föld és kőműves munkára: Kiss István 12.876.60, Takács Albert 14.173.50, Jost Ferenc 13.412, Smurák József 14.326.35, Kiss József 14.469, Filip István 13.191, ácsmunkára Molnár Sándor 6.149, Mezei Béla 5.962, Szalontay István 5.962, Fekete Lajos 5.411.50, Jost Ferenc 3.883, Mester János 7.174.10, Tóth Gyula

5.967, Szendrey Sándor 5.406.50, bádogos munkákra: Domokos János 784, Szathmári Ferenc 698.60, asztalos munkára Kovács Ferenc 1227, Lóki Sándor 1536, latakos munkára Kállai Sándor 1182.30, mázólok munkára: Csonka József 809.72, Tóth István 957.50, Szathmári Antal 800.80, asztalos, lakatos és mázólok munkára — együttesen Pongrácz Árpád 2.559.55, villanyszerelő munkákra Tóth György 374.01, Horváth József 319.08, Fülöp Lajos 291.42, Horváth Sándor 395.80, tetőfedő munkára König Vilmos 2.746 pengővel. Az ajánlatok felett a legközelebbi városi kisgyűlés dönt.

Bonyodalom 50 kiló minium vásárlása körül

Erdekes ügy foglalkoztatta hétfőn délelőtt a debreceni törvényszék Vízkelet-tanácsát. A vádlott Gombácsi József festő volt, aki még a múlt év novemberében 5 kilogram, majd ezt követően újabb 50 kilogram miniumot vásárolt Auspitz József Csapó-utcai üzletéből. A minium árusítását annakidején az örkormánybiztos 160 fillérben állapította meg. Auspitz József azonban 1.94 fillérről adta el Gombácsinak, aki ezt el is mondta több debreceni festőnek, s így az ügy csakhamar a törvényszék elé került, ahol Auspitz József árdragítás vádjával ült a vádlottak padján. Még áprilisban tartott ebben az ügyben tárgyalást a királyi törvényszék, ahol a koronatanú törvényszék azt a vallomást tette, hogy csak feltélesen fizetett 1.94 fillért a miniumért, mert éppen abban az időben, amikor bent volt Auspitz üzletében, ott tartózkodott egy fővárosi festékgyűnök, aki kiellengette, hogy a minium árát felemelték s

a kormánybiztos is valószínűleg jóváhagyja. A rendőrség előtt tett vallomásaiban azonban Gombácsi ezt a tényt elhallgatta s most hamis tanúzás vádjával került a törvényszék elé, mint vádlott. A hétfői tárgyaláson azzal védekezett, hogy nem kérdeztek tőle, ezért nem vallotta, hogy csak feltélesen fizetett magasabb árat a miniumért.

A törvényszék kihallgatta Szirácz László festőt, Buray Imrét, Wurfel Gyulát, a Kreyer festéküzlet vezetőjét, aki előadta, hogy nála is járt Gombácsi miniumért, de nem tudta kiszolgálni, ezért Gombácsi elment Auspitzhez. Wanner-Varsányi József detektívet is kihallgatta a törvényszék, azonban a vádlott ügye még így sem nyert tisztázást, s így a törvényszék újabb bizonyításkiegészítést rendelt el. Evégből a tárgyalást elnapolta és elrendelte Kovács Gusztáv detektívnek, valamint az Auspitz festéküzlet két alkalmazottjának kihallgatását.

A Mester-utcai egyházzsász zász ótatadási ünnepélye Nagyváradon

A debreceni Mester-utcai egyházzsász harminctagú küldöttsége vasárnap adta át a női kör által készített nemzetiszínű zászlót Nagyváradon. A küldöttség tagjait Dr. Szabó Lajos lelkipásztor és a nagyvárad-réti parochiális kör tizenhat tagú küldöttsége fogadta, akik Nagyszántó állomásra elbúcsúztak a debrecenieknek. A nagyvárad-i templom előtt dr. Solyom Kálmán polgármester, presbiter köszöntötte a vendégeket, utána Zombory Sándor ifjúsági elnök szavaltta el erre az alkalomra

írt versét. A küldöttség nevében Sipos Imre lelkész köszöntö meg a kedves fogadtatást.

Jóval tíz előtt már zsúfolásig megtelt a templom és többen kívül is maradtak az utcán. Az istentiszteletet Sipos Imre lelkész végezte. Beszédében bünbánatra és az Isten nevének szüntelen dicsőítésére intette, buzdította a gyülekezetet és megbizonyította Istennek méltóan és nagy kegyelmét. Az istentisztelet végeztével Kovács Gusztávné adta át a zászlót Szabó

Őszi divat bőrkeztyűk

már **P 3.80-tól** kapható a híres **Hamerli J.** bőrcsészgyár fióküzletében **Gambrinus átjáró.**

PERZSA BUNDAK
TÖBB FAZONBAN KÉSZEN
LIPCEI ÉS HAZAI SZŐRMÉKPIAC U. 59
TELEFON : 37-80.

Lajosnének, az ottani női kör elnöknőjének.

Dr. Szabó Lajos lelkes köszönőbeszéde után Gönczy Béla adott elő orgonakísérettel hatásos énekszámokat, majd Oláh Juliska szavalata következett. A nagyvárad-i Sztáray kar nevében Magyar Sándor segédlelkész mondott üdvözlő szavakat, — majd igen szép énekszámokat adott el a vegyeskar. Ezután a ifjuság a vendégekkel a Hősök temetőjébe vonult ki és ott virágokat helyezett el.

Délben az Európa szállóban közeledőn vettek részt, amelyen Daróczy Kiss Lajos a „Nagyvárad” című lap felelős szerkesztője köszöntötte a debrecenieket. A felkösztöntőre Sipos Imre lelkész válaszolt. Köszöntő szavakat mondott Kőkenyessy András derzstomaji lelkész is. A küldöttség este 10 órakor tért vissza Debrecenbe igen sok, feledhetetlen emlékekkel.

Színtartó, erős

ING
P 6-90
FRANK IMRÉNÉL.

ÉLÉNK ÉRDEKLŐDÉS NYILVANUL MEG A HORTOBÁGYI LIBA-SZEZON IRANT

A hortobágyi vadlibaszezon beköszöntése alkalomával igen sok vidéki, előkelő vadász érdeklődik a vadászati lehetőségek iránt. Hétfőn Pallavicini János ögróf, Abaujtona megyéből jelentette be közeli érkezését a Hortobágyra. Pallavicini János ögróf egy kisebb társasággal érkezik a vadlibavadászásra. Ugyanekkor bejelentette jövetelét Latinovics volt bácsai főispán földbirtokos is.

Ezenkívül számos külföldi is érdeklődik Debreceni és a Hortobágy iránt, úgyhogy a jelenlegi rendkívüli körülmények között is jelentős és szép idegenforgalomra van ebben a vadászati időszakban is kilátás.

A nagyvárad-i Szent László zárándoklat részletes programja

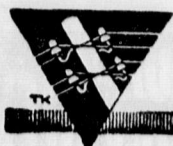
Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni római katolikus plébánia rendezésében Szent László zárándoklat lesz október 24-én, esztörtökön Nagyváradra, Szent László sírházhoz. A zárándoklat részletes programját most hozta nyilvánosságra a plébánia hivatal.

Eszerint indulás október 24-én reggel 4 óra 50 perckor a nagyjállomásra. Saját érdekében jól teszi azonban mindenki, ha indulás előtt legalább már félórával előbb kint lesz az állomáson, hogy kényelmesen elhelyezkedjen a vasúti kocsiban.

A Nagyváradra való megérkezés után az állomástól körmenetben mennek a zárándoklat résztvevői a székesegyházba, ahonnan rövid ima után a püspöki palotában helyezik a résztvevők csomagjait. Itt rövid pihenő is lesz.

Kilenc órakor a székesegyházban szentmise és prédikáció lesz, majd utána a püspöki palotából a város megtekintésére és rokoni látogatásra indulnak a zárándoklat résztvevői. Délben egy órakor a Katolikus Kör nagytermében, vagy a Szechenyi étteremben 1 pengő 20 fillérért ebédet lehet kapni. Az ebédre jelentkezőket a vonathan írják össze.

Ebéd után fél 3 órakor a Szent László templomban tartanak litániát. Innen körmenetben vonulnak ki a résztvevők az állomásra, ahonnan 4 óra 06 perckor indul a vonat vissza Debrecenbe.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:
„Nap” Tolnay Imre, Piac-utca 1. — „Aranyegyszaru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczi” Arany S. A. öröksei, Külsővártér. — Sztankay” Németh László, Szent Anna-utca 64

Időjárás

A magyar medencében a mai nap is jobbra derült és száraz volt az idő. Az erős éjszakai lehülés után hétfőn a hőmérséklet ismét 13—15 C. fokig emelkedett, az ország déli részén 16—18 fokig.
JÓSLÁS: Éjszakai fagy, a Tisza vonalától nyugatra gyengül, keleten még erős marad. Mérsékelt szél, felhősebb idő, reggeli ködök, nyugaton esetleg már kisebb eső. A nappali hőmérséklet alakulása bizonytalan. (MTI)

Emlékezzünk

OKTÓBER 22.

1914. A 23. hónap hadosztály 1914 október végén és Przemysl—Chirov-i esztében a Magiera magaslat birtokáért folytatott véres harcokat. Leidenberger János őrnagy, a volt verseci honvéd gyalogezred II. zászlóaljának parancsnoka 1914 október 22-én merész hajnali rohammal elfoglalta a már súlyos véráldozatokba került Magiera magaslatot. Az oroszok azonban nagy túlerővel vezették ellentámadással visszavetették. Leidenberger őrnagy másnap újból megrohmozta és végleg elfoglalta a magaslatot s ezáltal a nehezen harcra szomszédos csapatok helyzetét lényegesen megjavította. Kimagaslóan vitéz tettét a 3. osztályú vaskoronarenddel jutalmazták.

— **Dr. Kövér Elemér tb. főszolgabíró kinevezése.** Lossonezy István főispán dr. Kövér Elemért, Hajdú vármegye központi járásának szolgabíróját október 15-i hatállyal tb. főszolgabírónak nevezte ki. Az előléptetés egy kiváló szakképzettségű fiatal közigazgatási tisztviselő értékes munkásságának elismerését jelenti.

— **Adomány az „Erdélyért” akcióra.** A hétfői nap folyamán az Egyetemi Gépház „Tisza István” Dalköre 15 pengőt jutatót el kiadóhivatalunkba az „Erdélyért” akció javára. Ezzel eddigi gyűjtésünk 723.86 pengő.

— **A Debreceni Repülő Club motoros növendékeinek második csoportja** hétfőn délután vizsgázott fővárosi szakköznevelő elött. A vizsgán megjelent Lossonezy István főispán is. A vizsga részleteiről holnapi számunkban számolunk be részletesen.

MEGKÖTÖTTE MÁR ÉLETBIZTOSÍTÁSÁT?

— **Alkoholmérgezéses embert találtak a Nagytemplomkertben.** Hétfőn déli 1 óra tájban, eszméletlen állapotban találták a Nagytemplomkertben Toroczky Béla 27 éves, Budai Ézsaiás-utca 59. szám alatt lakó gyári munkást. A mentők a belgyógyászati klinikára szállították, minthogy belizonyosodott, hogy alkoholmérgezés következtében esett össze.

— **Megült a forró paradicsom egy 2 éves kisleányt.** Borzalmas szerencsétlenség történt Belsőnyír községben. Egy 2 éves kisleány halálra égte magát. Ungvári Mária 2 éves kisleány a konyhában játszadozott, amíg édesanyja a paradicsomfőzéssel foglalatkodott. Hatalmas fázékban, a tűzhelyen főtt a paradicsom és míg Ungváriné kiment a konyhából, addig a kisleány magára rántotta a forró paradicsommal telt fazekat. Amikor az anya visszatért a konyhába, borzalmas kép tárult a szemé elé. A kisleány a földön fetrengett, rettenetes kínok között. A gyermek testének jobboldala a füstölgő paradicsomtól valószínűleg gőzölgött. A forró lé lemarta húsát. A szerencsétlen gyermek néhány órai szenvedés után meghalt. A baleset ügyében megindult a vizsgálat.

Október 27-én, vasárnap este lesz a Károlyi Gyula Chopin-estje

Igen nagy érdeklődés előzi meg a fiatal világhírré emelkedett kiváló magyar zongoraművész, Károlyi Gyula Chopin-estjét.

A kitűnően összeállított műsor igen nagy vonzerőt gyakorol városunk zeneértő közönségére. A Chopin-zongoraművek legszebb gyöngyszemeit játssza az illusztris művész vasárnap esti hangversenyén, s mivel Chopin mindenkinek a lelkéhez, érzelmeihez közel tud férközni, egészen bizonyosra vesszük, hogy feledhetetlen me-

leg hangulatú este lesz a Károlyi Gyula koncertje is.

A Zenekedvelők Köre elnöksége ezúton is kéri a helybeli középiskolák igazgató-ságait, hogy a csoportosan jelentkező ifjúság számára a 60 filléres diákjegyeket mielőtt sziveskedjenek a Csáthy-könyvkereskedésben kiváltani, mert a jobb helyeket a jelentkezés sorrendjében adja ki a jegyiroda.

Jegyek és 40—50 százalékos kedvezményt jelentő bérletek már 1.20 pengő részletre is válthatók a Csáthy-könyvkereskedésben.

— **Kirabolták Debreceni József számtanácsos pajtáját.** Debreceni József debreceni számtanácsos hétfőn jelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Szigligeti-utca 13. szám alatt levő pajtájának ajtaját felfeszítette és a pajtából mintegy száz pengő értékű bútort elvitt magával. A rendőrség keresi a tettest.

— **Egri gimnázisták Debrecenben.** Hétfőn reggel Debrecenbe érkezett az egri állami gimnázium 30 növendéke, több tanár vezetésével. Az egri gimnázisták megtekintették a város nevezetességeit, majd este visszautaztak Egerbe.

— **Üzletemet, műhelyemet** november 1-től áthelyeztem Cegléd-utca 16. sz. alá. Bodnár József műszerész.

— **Erdély madárvilágáról** tart előadást dr. Nagy Jenő. A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület előadás-sorozatát tart Erdély páratlan természeti kincseiről, állat- és növényvilágáról, ásványi kincseiről, földtani nevezetességeiről. Az első előadás holnap, szerdán este fél 7 órakor lesz a református gimnázium természetrajzi előadótermében, ahol dr. Nagy Jenő fogja megismertetni vetített képek és bemutatók kíséretében Erdély változatos madárvilágát. Az előadó saját tanulmányai és kutatásai alapján a legközvetlenebb módon fogja majd a debreceni közönséggel megismertetni Erdély érdekes madárvilágát. Minden érdeklődőt szívesen lát az egyesület. Belépődíj nincsen, csupán önkéntes adományokat kérnek az „Erdélyért” akció javára.

(x) Gyomor- és bélbetegségeket, gyomorfejké-
ellen csak „HAJDÚINT” használjon, ha-
tása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvo-
sok, betegek. Készíti: Sztankay gyógy-
szertár, Debrecen, Szent Anna-utca 61.

— **A rendőrré támadt egy mulatozó vendég.** Halász Péter 40 éves, Csapó-utca 17. szám alatt lakó MAV kocsiendező vasárnap az egyik kávéházban mulatozott. Hajnali 6 órakor Gál Zsigmond rendőrtörzsrörmester távozásra szólította fel. Erre ő nekítámadt és a rendőr fenyegetett helyzetében gumibotja után nyúlt. Ennek lekapeselésára azonban már nem volt elegendő idő s így a dühösen rárohán emberrel szemben kénytelen volt kardjával védekezni. Az igazgató vendég balra kapott szemétől a szájaig terjedő, erősen vérző sebet, de megsérült ezenkívül fejtetején is. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol felvették kezelésre. Hatósági közeg elleni erőszak címén indult meg ellene az eljárás.

A Tisza István tudományegyetem Tanácsa a fanévnitő istentiszteletre vonul a Nagytemplomba

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

— **Nyolcnapi fogházbüntetésre** ítélte a törvényszék Bai Sándor debreceni napszámot, aki a vád szerint a közelmúltban egy kézikocsin két mázsa burgonyát vitt a Rákóczi-utcai piacon. Közben Héder Józsefnél elütötte a kocsival, még pedig olyan súlyosan, hogy a sérült asszony még most is fájlalja a lábát, ahol a kocsi súlyos zúzódásokat okozott. A törvényszék Bai Sándort gondatlanságból okozott testisértes miatt ítélte el nyolcnapi fogházra.

MEGKÖTÖTTE MÁR ÉLETBIZTOSÍTÁSÁT?

— **Magántanári próbaelőadás** az egyetemen. Dr. Máthé Imre egyetemi adjunktus, gimnáziumi tanár magántanári próbaelőadását október 22-én délelőtt 10 órakor tartja a központi egyetem XIII. sz. tantermében.

— **SIMAI MAGDA** gyorsíró- és gépíróiskolájába allandóan beiratkozhat. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Rothermere-u. 1. szám.

— **Módosítják a Széchenyi-utcai autóbusszjárat menetrendjét.** A Debreceni Hélyi Vasút Rt. Széchenyi-utcai autóbusszjáratát menetrendjének módosítása ügyében október hó 23. napján délelőtt 10 órakor az elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth-utca 20. fsz. 28. számú szobájában nyilvános tárgyalást tartanak, melyben az érdekelt utasközönség képviselői is megjelenhetnek és kívánalmait előadhatják.

— **Vattay Margit** tánciskolájában október 25-én diák kolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

— **Felhasított szemöldökét egy részeg ember.** Hétfő délelőtt 10 óra táján teljesen ittas állapotban a földre vágódott Tóth Zsigmond 30 éves, Erzsébet-utca 5. szám alatt lakó utcai árus és eközben jobb szemöldökét felszakította. A mentők a sebészeti klinikára, majd onnan a rendőrségi fogdába szállították, mert még ekkor is nagyon ittas volt.

Hibás arcborít

már most hozassa rendbe a közelgő hangverseny, teák, stb. estélyekre
GYARMATHYNE
kozmetikusnál Batthyányi-u. 15.

— **Százéves kor ért meg egy földbirtokos.** A napokban halt meg Makfalvi Dósa Imre kocsei földbirtokos, életének 100. évében. A földbirtokos egyuttal okleveles ügyvéd is volt. Már a szabadságharcra is élénken vissza tudott emlékezni, mert akkor már nyolc éves gyermek volt. A kiegyezés előtti magyar helytartótanácsban, valamint az első vallás- és közoktatásügyi minisztériumban foglalkozott szerepelt. Most mint nyugalmazott törvényszéki bíró és egyben Pest megye törvényhatósági bizottsági tagja halt meg. Az idős embert őszintén gyászolja kiterjedt családja, valamint az egész község, mert sok minden intézménynek megalapítója volt.

— **Amikor az orgazda is megkívánja a lopást.** Érdekes lopási ügyben tett minap feljelentést Fülöp Mihály ramocsabázi gazdasági ispán. Előadta, hogy az őrzetere bízó raktárból számszára lopkodják a csillagfürtöt. A nyomozás megállapította, hogy Antal József és Darabos Imre tört be a raktárba. Be is vallották ezt kihallgatásukkor. Előadták azután, hogy ők csak két zsákkal loptak, majd azt eladták Erdei András ottani lakosnak. Ez tudott arról, hogy loptott dologról van szó, sőt meg is kérdezte, mi módon lehet ahhoz hozzáférfközni. Mikor erről értesült, maga is elment, hogy „közzé nézzen” a zsákoknak. Egy éjszaka hétszer fordult meg ebben az ügyben és összesen tíz mázst loptott. Ezt azután eladta az egyik kereskedőnek, aki szintén túladott rajta. A három tolvajt a nyíregyházi ügyészség fogházában helyezték előzetes letartóztatásba.

